

Presennol

Y Cyngorydd M Jones – Cadeirydd

S Aspey	H T Bennett	F D Bletsoe	S J Bletsoe
JPD Blundell	E L P Caparros	N Clarke	RJ Collins
HJ David	C Davies	C L C Davies	P Davies
M J Evans	N Farr	P Ford	J Gebbie
W R Goode	RM Granville	H Griffiths	S J Griffiths
D T Harrison	M L Hughes	D M Hughes	RM James
P W Jenkins	M R John	MJ Kearn	W J Kendall
M Lewis	J Llewellyn-Hopkins	RL Penhale-Thomas	J E Pratt
E Richards	R J Smith	JC Spanswick	I M Spiller
T Thomas	G Walter	A Wathan	A Williams
AJ Williams	HM Williams	I Williams	MJ Williams
R Williams	E D Winstanley	T Wood	

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

A R Berrow a/ac JH Tildesley MBE

Swyddogion:

Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Rachel Keepins	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Craffu
Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Janine Nightingale	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau
Michael Pitman	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio

20. DATGANIADAU O FUDDIANT

Heidi – Eitem 6 – Rhagfarnllyd – Cyflogai i sefydliad sy'n derbyn cyllid gan Fwrdeistref Cyngor Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Colin – eitem 7 – rhagfarnllyd – Mae ei wraig yn uwch reolwr yn Ysgol Gynradd Coety

Jon Paul – Eitem 7 – Rhagfarnllyd – Llywodraethwr AALI Ysgol Gyfun Bryntirion

Amanda – Eitem 7 – Rhagfarnllyd – Cadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Gynradd Coety ac mae wedi bod yn ymgyrchu dros gynyddu capasiti yno.

Ian – Eitem 7 – Personol – Mae ei blant yn mynychu Ysgol Gyfun Bryntirion ac mae ganddo blentyn a fydd yn mynd i'r ysgol ym mis Medi hefyd.

Martin Williams – Personol – eitem 7 – Merch yn mynychu Ysgol Gynradd Coety

Maxine – Personol – eitem 9

21. **CYMERADWYO COFNODION**

DATRYSWYD: Bod cofnodion 09/03/2022 a 18/05/2022 yn cael eu cymeradwyo fel cofnod cywir.

22. **DERBYN CYHOEDDIADAU:**

Dyma gyhoeddiadau'r maer:

Gobeithio i'r aelodau fwynhau gŵyl banc y Jiwbilî Platinwm yn ddiweddar, a'ch bod i gyd wedi gweld yr anrhydedd haeddiannol a gafodd ei rhoi i arweinydd ein cyngor yn fuan cyn i'r dathliadau gael eu cynnal.

Rwyf yn cyfeirio, wrth gwrs, at Orchymyn yr Ymerodraeth Brydeinig sydd wedi'i gyflwyno i'r Cynghorydd Huw David.

Enwebwyd y Cynghorydd David ar gyfer y wobr hon gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.

Fe'i cyflwynwyd i gydnabod yr arweinyddiaeth gref y mae wedi'i dangos yn gyson drwy gydol pandemig Covid-19, i'r awdurdod lleol ac fel Llywydd CLILC a Llefarydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Mae'r wobr yn cydnabod yr holl waith caled, brwdfrydedd ac ymrwymiad y mae wedi'i neilltuo i wasanaethu'r gymuned leol, yn enwedig yn ystod un o'r cyfnodau mwyaf heriol rydym erioed wedi'i wynebu mewn llywodraeth leol.

Wrth roi sylwadau ar y wobr, cydnabu'r Cynghorydd David ei hun sut y mae'n adlewyrchu ymdrechion pawb sydd wedi gweithio drwy gydol y pandemig i sicrhau bod gwasanaethau wedi gallu parhau, a bod pobl sy'n agored i niwed wedi gallu derbyn gofal a chymorth hanfodol.

Mae hyn, wrth gwrs, yn gamp eithriadol, ac rwyf yn siŵr y bydd aelodau am ymuno â mi i estyn ein llongyfarchiadau cynhesaf i'r Cynghorydd David.

Mae'n bleser gennyf gyhoeddi ei fod wedi bod yn ddechrau prysur iawn i dymor y Maer hwn.

Mae swyddfa'r maer yn derbyn sawl cais am gymorth sy'n wych ac efallai'n arwydd o fywyd yn dychwelyd i ryw fath o normalrwydd ar ôl y pandemig.

Mae detholiad o ddigwyddiadau rwyf wedi'u mynychu yn cynnwys Sioe Ffasiwn Coleg Pen-y-bont ar Ogwr a gafodd ei chynnal yng Nghaerdydd.

Dyma'r tro cyntaf i mi, ond mae'n brofiad anhygoel i weld creadigrwydd, talent a gwaith caled y myfyrwyr sydd â thalent anhygoel.

Gall Coleg Pen-y-bont ar Ogwr fod yn falch iawn o'r adran celfyddydau creadigol deinamig a llwyddiannus sy'n cefnogi myfyrwyr i ffynnu ym mha bynnag lwybrau y maent yn penderfynu eu dilyn.

A allaf ddiolch i'm gwesteivr am y noson, Viv Buckley sy'n aelod o staff?

Mae'r brwdfrydedd a'r ymrwymiad i ddatblygu'r Coleg nid yn unig drwy'r celfyddydau creadigol ond â materion pwnc eraill ledled y Fwrdeistref sirol yn amlwg.

Ymunais â Chymdeithas Anemia Niweidiol Pen-y-bont ar Ogwr lle cwrddais â phobl wych sy'n profi anawsterau iechyd eithafol wrth geisio byw eu bywydau gyda diffyg fitamin B12.

Roedd y digwyddiad yn sicr yn ysbrydoledig lle'r oeddwn yn gallu dysgu nid yn unig am yr anawsterau o ddydd i ddydd y mae'n rhaid i bobl eu dioddef ond am y gwaith arloesol sy'n cael ei wneud i'w cefnogi.

Hoffwn ddiolch i Karyl a Martyn Hooper unwaith eto am y gwahoddiad a'u lletygarwch yn y digwyddiad.

Dros benwythnos Jiwbilî'r Frenhines, roeddwn wrth fy modd yn cyflwyno darnau arian coffa i blant yng Nghanolfan Gymunedol Phillip Squire yn Coytrahen i ddatlu Jiwbilî Platinwm Ei Mawrhydi'r Frenhines.

Roedd yn ddigwyddiad anhygoel a oedd yn golygu bod y gymuned gyfan yn dod at ei gilydd fel llawer o bobl eraill i ddatlu'r achlysur anhygoel hwn.

Derbyniodd tua 30 i 40 o blant ddarn coffa a oedd yn dipyn o gamp i bawb a oedd yn ymwneud â threfnu'r digwyddiad.

Llongyfarchiadau i Mel James a'r tîm i gyd am gynnal y digwyddiad hwn.

Ar ddydd Gwener 10 Mehefin cefais fy anrhydeddu a'm braint i ddadorchuddio paentiad yn ysbyty Tywysoges Cymru Pen-y-bont ar Ogwr. Cafwyd eitem ar y digwyddiad y noson honno ar newyddion ITN.

Cafodd y paentiad ei gomisiynu gan Gymdeithas Caredigrwydd Ar Hap i'r Anabl Pen-y-bont ar Ogwr i gydnabod y gwaith anhygoel y mae staff ysbytai yn ei wneud i gefnogi dinasyddion Pen-y-bont ar Ogwr a thu hwnt.

Roedd yn dda iawn cwrdd â staff y GIG, y Weithrediaeth Ysbytai, a Chadeirydd y Bwrdd Iechyd.

Mae'r paentiad a'r plac i'w gweld yn y coridor ger y brif fynedfa ac mae'n darlunio'r chwedloniaeth Florence Nightingale gydag un o'n haelodau staff ysbyty presennol Sophie.

Roeddwn yn teimlo'n wylaidd yn gwrandao ar brofiadau Sophie o weithio fel nyrs adeg y pandemig. Rwyf yn siŵr y bydd y siambr gyfan yn ymuno â mi i ddiolch i holl staff y GIG a Mr Tom Weaver am drefnu'r achlysur arbennig hwn.

Penwythnos diwethaf, bûm yng Nghinio Pen-blwydd 50 Dawnsio Gwerin Pen y Fai yng Ngwesty'r Heronston.

Ymunodd y Cynghorydd Tim Wood a'i gymar a oedd yn cynrychioli Cyngor Tref Pen-y-bont ar Ogwr â mi yn y digwyddiad.

Roedd yn bleser cael profi'r diwylliant Cymreig o ddawns, traddodiad a chyfeillgarwch.

Ymunodd y Cynghorydd Wood a minnau â llawer o bobl eraill i geisio gwneud y symudiadau cymhleth niferus dawnsio gwerin traddodiadol ar y llawr dawnsio.

Nid yw hyn i'r rhai gwangalon ond mae'n bleserus iawn.

Digwyddiad arbennig iawn.

Diolch i Ddawnsywyr Gwerin PENYFAL.

Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i ddiolch i'r Dirprwy Faer, y Cynghorydd William Kendall a'i gymar am fynychu'r Sioe Amrywiaeth ar gyfer Wcráin yn Neuadd Les Heol y Cyw yr un penwythnos.

Roedd y digwyddiad hwn yn gwrthdaro â'm hymrwymiad yng Ngwesty Heronston.

Rwyf yn deall bod pawb wedi mwynhau'r noson, a bydd arian a gafodd ei godi yn cael ei roi i Gronfa Drychineb Wcráin.

Diolch i bawb a drefnodd y digwyddiad hwn.

Ac yn olaf

Edrychaf ymlaen at fynychu Seremoni Wobrwyo'r Arwyr Di-glod nos Wener yma ym Mhafiliwn y Grand, Porthcawl.

Cyhoeddiadau gan y Dirprwy Arweinydd:

Yn ddiweddar, gwnaethom nodi Wythnos Gofalwyr ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr gyda chyfres o ddigwyddiadau wedi'u cynllunio i dynnu sylw at y cymorth sydd ar gael i drigolion lleol.

Fel ymgyrch genedlaethol flynyddol, nod Wythnos Gofalwyr yw codi ymwybyddiaeth o faterion gofalu, tynnu sylw at yr heriau y mae gofalwyr cyflogedig a di-dâl yn eu hwynebu bob dydd, a chydabod eu gwerth i deuluoedd a chymunedau ledled y DU.

Gall gofalwr fod yn unrhyw oedran, ac mae'n rhywun sy'n cefnogi aelod o'r teulu, partner neu ffrind na all ymdopi ar ei ben ei hun fel arall.

Credwn fod tua 18,000 o ofalwyr sy'n oedolion a 2,000 o ofalwyr ifanc rydym yn gwybod amdany'n nhw ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, er ei bod yn debygol y bydd llawer mwy. Bydd y rhan fwyaf ohonyn nhw yn ymdopi â'u cyfrifoldebau gofalu am waith, addysg neu fywyd teuluol.

Os ydych chi'n ymwybodol o rywun sy'n gweithredu o fewn swydd gofalu â thâl neu ddi-dâl yn eich ward, gall aelodau helpu drwy sicrhau eu bod yn ymwybodol bod cymorth a chyngor ar gael.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am hyn a hefyd manylion llawn am sut y cafodd Wythnos Gofalwyr ei nodi drwy ymweld â gwefannau'r cyngor, y Ganolfan Gofal ar y Cyd neu Ganolfan Gofalwyr Pen-y-bont ar Ogwr.

Diolch.

Cyhoeddiadau gan Aelodau'r Cabinet Adnoddau:

Efallai yr hoffai'r Aelodau atgoffa eu hetholwyr o'r angen i fod yn wylidwrus am sgamiau a gafodd eu cynllunio i argyhoeddi deiliaid tai i dalu arian neu drosglwyddo gwybodaeth gyfrinachol y gellid ei defnyddio yn eu herbyn.

Gorfodwyd y troseddwyd y tu ôl i'r sgamiau hyn i ddod yn fwy creadigol ar anterth y cyfnod clo pandemig, ac rydym yn parhau i dderbyn cwynion ac adroddiadau gan drigolion pryderus.

Un o'r sgamiau mwyaf cyffredin yw galwad ffôn yn cynghori deiliaid tai bod ad-daliad yn ddyledus iddynt ar eu taliadau treth gyngor.

Mae'r sgamwyr yn mynd ymlaen i ofyn am fanylion cyfrif banc cyfrinachol er mwyn trefnu i'r ad-daliad gael ei dalu, ond mae dioddefwyr y sgâm hwn wedyn yn canfod bod eu cyfrifon banc wedi'u gwacáu.

Mae sgamiau tebyg yn bodoli mewn amrywiaeth o ffurfiau, ac rydym hefyd yn derbyn cwyn gan bobl sydd wedi cael cynnig ad-daliadau ffug ar eu biliau dŵr, trydan neu nwy.

Cofiwch na fydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr byth yn ffonio deiliad tŷ i ofyn iddynt am fanylion eu cyfrif banc dros y ffôn.

Dylai unrhyw un sy'n teimlo eu bod wedi dioddef sgam o'r fath gysylltu â'u banc ar unwaith, a rhoi gwybod i'r heddlu drwy ffonio 101.

Mae rhagor o gyngor ar amddiffyn eich hun rhag sgamiau ar gael ar wefan y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir.

Diolch.

Cyhoeddiadau gan Yr Aelod Cabinet dros Adfywio:

Yn dilyn y newyddion diweddar bod Rest Bay, Bae Trecco a Marina Porthcawl wedi cadw eu gwobrau Baner Las mawreddog, mae'n wych gweld bod achubwyr bywyd yr RNLI yn patrolio'r arfordir lleol unwaith eto.

Mae'r achubwyr bywyd wedi dychwelyd i Rest Bay ynghyd â menter newydd sy'n galluogi ymwelwyr i sganio cod QR i dderbyn yr wybodaeth ddiweddaraf i wneud eu taith i'r traeth hyd yn oed yn fwy diogel.

Maen nhw eisoes yn darparu patrolau dyddiol ar Draeth Coney, Sandy Bay a Bae Trecco rhwng 10am a 6pm.

Mae'r patrolau hyn wedi cael eu hariannu ar y cyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a Parkdean Resorts, gyda'r RNLI yn talu costau ychwanegol drwy eu gweithgareddau codi arian cenedlaethol a lleol.

Bydd yr RLNI hefyd yn y marina o 9am ddydd Sul i gynnig gwersi am ddim ar gynnal siacedi bywyd personol a dangos sut i chwilio am wisgo a rhwygo, amnewid poteli nwy a mwy.

Disgwylir i dorfeydd enfawr ymweld â'r arfordir unwaith yn rhagor yr haf hwn, felly mae'n dda gwybod y bydd yr RLNI yn cadw llygad barcud.

Diolch.

Cyhoeddiadau gan Aelodau'r Cabinet Cymunedau:

Hoffwn dynnu sylw'r aelodau at ymgynghoriad newydd a lanswyd yn gynharach yr wythnos hon, ac a fydd, gobeithio, yn helpu i annog eich etholwyr i gymryd rhan.

Mae Strategaeth Garbon Sero Net Pen-y-bont ar Ogwr 2030 yn gofyn i bobl am eu barn ar faterion sy'n amrywio o ddatgarboneiddio a newid yn yr hinsawdd i ymrwymadau'r cyngor a mentrau arfaethedig ar gyfer lleihau ôl troed carbon yr ardal.

Datganodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ei argyfwng hinsawdd ei hun ym mis Mehefin 2020 a sefydlodd raglen Ymateb i Argyfwng Hinsawdd i ymrwymo i darged Net Zero 2030 fel sefydliad.

Fel y gwyddoch, ein targed yw sicrhau statws Carbon Sero Net erbyn 2030, ac mae derbyn barn a syniadau pobl ar sut y gallwn weithio tuag at hyn yn rhan bwysig o'r broses gyffredinol.

Rydym am i hyn fod yn bartneriaeth y mae gan bawb ran ynddi, felly gobeithiaf y byddwch chi'n helpu i hysbysu pobl am hyn.

Bydd yr ymgynghoriad yn fyw tan 30 Awst 2022 a gall pobl gymryd rhan drwy ymweld â gwefan y cyngor, neu gysylltu â'r tîm Ymgynghori i ofyn am fformat arall.

Diolch.

Cyhoeddiadau gan Yr Aelod Cabinet Addysg:

Efallai y bydd gan yr Aelodau ddiddordeb mewn gwybod bod paratodau ar y gweill i gyflwyno'r Cynllun Cenedlaethol newydd ar gyfer Addysg Gerdd i ysgolion ledled Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yr hydref hwn.

Nod y fenter hon gan Lywodraeth Cymru yw sicrhau na fydd unrhyw blentyn yn colli allan ar hyfforddiant neu weithgareddau cerddorol oherwydd diffyg dulliau ariannol.

Diolch i gefnogaeth Gwasanaeth Cerdd Pen-y-bont ar Ogwr, bydd plant lleol rhwng tair ac un ar bymtheg oed yn gallu elwa o'r cynllun o fis Medi 2022 ymlaen.

Gall cerddoriaeth chwarae rhan bwysig o ran cynyddu hyder plentyn a chefnogi ei iechyd a'i lesiant cyffredinol.

Bydd y fenter hon hefyd yn helpu i ddiogelu'r celfyddydau a diwylliant lleol yn y fwrdeistref sirol, a gobeithiaf y bydd yn annog pobl ifanc i ddatblygu mwy o ddiddordeb mewn cerddoriaeth tra'n ei gwneud yn haws iddynt gynnig ar wahanol offerynnau na fydden nhw wedi cael mynediad iddynt fel arall.

Diolch.

Cyhoeddiadau gan Yr Aelod Cabinet Addysg:

Rwyf yn siŵr y bydd aelodau'n ymwybodol bod y rhyfel yn Wcráin bellach wedi bod yn digwydd ers cant a deuddeg diwrnod, a bod mwy na phymtheg miliwn o bobl wedi'u dadleoli.

Gan fod Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn un o nifer o awdurdodau lleol sy'n chwarae eu rhan i gefnogi cynllun 'Cartrefi i Wcráin' Llywodraeth y DU, roeddwn i'n

meddwl y gallai'r aelodau werthfawrogi'r wybodaeth ddiweddaraf am y sefyllfa bresennol.

Yn gryno, cafodd gweithgor corfforaethol ei sefydlu i oruchwylio ein hymateb, ac mae wedi sefydlu prosesau i sicrhau ein bod yn bodloni holl ddisgwyliadau'r cynllun.

Mae Tai Taf wedi'u comisiynu i gefnogi'r gwaith o weithredu'r cynllun yn lleol wrth i ffoaduriaid adael 'canolfannau croeso' sefydledig Cymru.

Maen nhw'n recriwtio tîm newydd a all ddarparu adnoddau ychwanegol a darparu cymorth cofleidiol i deuluoedd a gwsteiwy'r.

Yn y cyfamser, rydym yn diwallu anghenion drwy ddefnyddio sgiliau staff presennol y cyngor sydd eisoes yn rhoi cymorth i ffoaduriaid o Syria ac Afghanistan.

Hyd yn hyn, mae 64 o aelwydydd lleol wedi gwneud cais i'r Swyddfa Gartref i weithredu fel gwsteiwy'r.

O fwy na 180 o geisiadau am fisâu, mae 116 wedi'u cymeradwyo gan y Swyddfa Gartref, ac mae 65 yn dal i aros am gymeradwyaeth.

Mae cyfanswm o 59 o bobl Wcráin eisoes wedi cyrraedd Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ac yn cael cefnogaeth lawn, ac rydym yn rhagweld y bydd y ffigur hwn yn codi'n fuan i 64.

Credwn hefyd y gallai'r ardal o bosibl ddenu 117 o ffoaduriaid eraill yn yr wythnosau a'r misoedd nesaf.

Mae gwaith ar y gweill i nodi gwsteiwy'r newydd a all gefnogi'r fenter ymhellach, a hyd yn hyn, mae tua 100 wedi dod o hyd i tua 100 a chysylltwyd â nhw.

Hyd yma, rydym wedi derbyn diddordeb gan 18 o westeion sydd bellach yn y broses o gwblhau gwiriadau eiddo a chefnidir, ac mae un cynnig eisoes wedi'i wneud.

Ynghyd â chynghorau eraill sy'n cymryd rhan, rydym yn parhau i holi beth fydd y trefniadau ar gyfer cefnogi anghenion llety tymor hwy.

Ar hyn o bryd, mae trefniadau lletyol yn rhai tymor byr eu natur, a dim ond 12 mis y mae'r taliadau 'diolch' yn para.

Rydym yn dal i aros i gael cyfarwyddiadau ariannu ffurfiol gan y Swyddfa Gartref neu gan Lywodraeth Cymru, ac rydym hefyd yn ceisio eglurhad ynghylch nifer o faterion gweithredol parhaus.

Mae'r rhain yn amrywio o gadarnhad ynghylch camau sgrinio iechyd i sefydlu sut rydym yn derbyn manylion am anghenion ffoaduriaid sy'n cyrraedd drwy'r llwybr Visa Teuluol.

Fel pob cyngor, rydym yn wynebu galwadau enfawr ar ein gwasanaethau tai a digartrefedd, a rhaid inni ystyried nifer o bwysau ehangach ychwanegol hefyd.

Serch hynny, mae swyddogion yn buddsoddi llawer iawn o waith caled i sicrhau y gallwn gynnig ein cefnogaeth i ffoaduriaid o'r gwrthdaro, ac rwyf yn siŵr y bydd aelodau am estyn eu diolch a'u gwerthfawrogiad am hyn.

Byddaf wrth gwrs yn dod â diweddariadau pellach i chi wrth i'r sefyllfa ddatblygu ymhellach.

Diolch.

23. **DERBYN CYHOEDDIADAU GAN YR ARWEINYDD**

Roedd cyhoeddiadau'r Arweinwyr fel a ganlyn:

Ers cyhoeddi bod y cyngor am ddiwygio'r dynodiad ar gyfer sut y bydd bron i 20 hectar yn ardal Sandy Bay a Pharc Griffin yn cael eu defnyddio i hwyluso camau adfywio Porthcawl yn y dyfodol, rydym eisoes wedi cael llawer o adborth.

Er bod hyn yn rhagorol ac rydym yn parhau i annog pobl i astudio'r cynigion a nodir yn Strategaeth Creu Lleoedd Porthcawl a'r cynlluniau ar gyfer rhoi tir ar waith, mae hefyd wedi arwain at rai tybiaethau dryslyd ac anghywir, yn enwedig ar y cyfryngau cymdeithasol.

Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i egluro un neu ddau o bwyntiau.

Yn gyntaf, mae rhai pobl yn pryderu y gallai Parc Griffin gael ei wneud yn llai neu fod tai'n cael eu hadeiladu arno, ond mae'r gwrthwyneb yn wir.

Unwaith y bydd yr estyniad a'r tir a gafodd ei ddefnyddio'n flaenorol ar gyfer y parc anghenfil wedi'u hychwanegu, byddai'r parc mewn gwirionedd yn dyblu o ran maint o bedair i wyth erw.

Ac yn lle adeiladu tai arno, rydym am gadw'r Parc Griffin newydd hwn, a sicrhau ei fod yn parhau i fod wrth galon y gymuned leol i genedlaethau'r dyfodol ei fwynhau.

Mae eraill wedi gofyn a yw Porthcawl ar fin colli ei gyrtiau tenis.

Er bod angen y lleoliad presennol ar gyfer llwybr mynediad i ardal ddatblygu ehangach Sandy Bay, y cynnig yw adleoli'r cyrtiau tenis i leoliad newydd, darparu cyfleusterau pob tywydd newydd yn lle hynny, a sicrhau y gall Porthcawl elwa o gyrtiau tenis o ansawdd uchel a fyddai'n cael eu hadeiladu i safon fodern.

Rydym hefyd wedi gweld ystadegau tai anghywir yn cael eu dyfynnu nad yw'n sôn am ffaith ein bod eisoes wedi lleihau nifer yr anheddau rydym yn bwriadu eu hadeiladu fel rhan o'r cynlluniau, yn enwedig ar safle Salt Lake gerllaw lle mae tir ar gyfer tai wedi'i lleihau gan draean i wneud lle i barc glan môr newydd sbon.

Cafodd hyn ei gyflwyno mewn ymateb uniongyrchol i adborth a gasglwyd drwy ymgynghoriad cyhoeddus blaenorol, ac mae'n dangos sut mae barn pobl yn dylanwadu'n weithredol ar yr hyn sy'n digwydd.

Mae'n hanfodol i bobl astudio'r cynigion yn uniongyrchol, ac ystyried beth allai'r manteision posibl fod cyn dweud eu dweud.

Mae manylion llawn am sut y gallwch chi wneud hyn ar-lein neu drwy ymweld â Llyfrgell Porthcawl ar gael ar wefan y cyngor.

Efallai y bydd gan Aelodau ddiddordeb hefyd mewn gwybod bod y Swyddfa Gartref yn gwahodd ceisiadau i gronfa newydd sydd â'r nod o wella mesurau diogelwch mewn eglwysi, mosgiau a manau addoli eraill.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MEHEFIN 2022

Mae'r enw a elwir yn Gynllun Ariannu Diogelwch Amddiffynnol Mannau Addoliad, yn agored i bob cymuned ffydd yng Nghymru a Lloegr sy'n teimlo bod eu man addoli yn agored i droseddau casineb.

Mae enghreifftiau o sut y gellid defnyddio'r cyllid yn cynnwys gosod camerâu teledu cylch cyfyng, systemau larwm diogelwch, ffensys perimedr a mwy.

Anogir pob addoldy sy'n teimlo eu bod yn agored i droseddau casineb wneud cais, ac mae rhagor o wybodaeth ar gael ar wefan y Swyddfa Gartref.

Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau yw 14 Gorffennaf 2022.

Diolch.

24. ALLDRO'R GYLLIDEB REFENIW 2021-22

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad a roddodd yr wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyngor am berfformiad ariannol refeniw'r Cyngor ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2022, a gofynnodd am gymeradwyaeth ar gyfer trosglwyddiadau cyllideb rhwng £100,000 a £500,000, fel sy'n ofynnol gan Reolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor.

Esboniodd fod y Cyngor, ar 24 Chwefror 2021, wedi cymeradwyo cyllideb refeniw net o £298.956 miliwn ar gyfer 2021-22. Fel rhan o'r Fframwaith Rheoli Perfformiad, caiff amcanestyniadau cyllideb eu hadolygu'n rheolaidd a'u hadrodd i'r Cabinet bob chwarter. Mae'r gwaith o gyflawni'r gostyngiadau yn y gyllideb y cytunwyd arno hefyd yn cael ei adolygu a'i adrodd i'r Cabinet fel rhan o'r broses hon.

Darparodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid y sefyllfa ariannol gryno ar 31 Mawrth 2022 a thynnodd sylw at y newidiadau niferus a ddigwyddodd drwy gydol y flwyddyn o ganlyniad i bandemig Covid-19. Esboniodd fod Llywodraeth Cymru wedi dyrannu £206.6 miliwn yn ei chyllideb i'r Gronfa Caledi i gefnogi llywodraeth leol ar gyfer chwe mis cyntaf 2021-22 ynghyd â thaliadau cymorth amrywiol eraill drwy gydol y chwarteri. Roedd rhagor o fanylion am y cronfeydd hyn yn 4.1.1 o'r adroddiad.

Amlinellodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid ddau newid arwyddocaol arall a ddigwyddodd rhwng chwarter 3 a chwarter 4 y flwyddyn, sef:

- y cyfraniad o £1.151 miliwn gan Lywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2022 i gydnabod y cyfraddau casglu treth gyngor is a brofwyd gan Gyngorau yn 2021-22, o ganlyniad i bandemig Covid-19, ac;
- y cynnydd untro i'r Grant Cynnal Refeniw o £2.703 miliwn yng nghyd-destun pwysau chwyddiant a gwasanaeth, dod â Chronfa Galedi Llywodraeth Cymru i ben yn ogystal â pharhau i ddatgarboneiddio gwasanaethau ac ymateb i'r argyfwng hinsawdd a natur, gan gynyddu cyllideb net y Cyngor o £298.956 miliwn i £301.659 miliwn ar gyfer 2021-22 (Tabl 1).

Ychwanegodd, o ystyried y newidiadau sydd wedi digwydd sydd wedi arwain at well sefyllfa ariannol ar ddiwedd 2021-22, fod y Cyngor wedi gallu cymhwyso rhywfaint o'r arian hwn i fuddsoddiadau i gefnogi ei drigolion. Roedd manylion am hyn yn atodiad 4 yr adroddiad. Darparodd Adran 4 yr adroddiad dablau amrywiol yn tynnu sylw at drosglwyddiadau'r Gyllideb/addasiadau technegol, hawliadau cost covid 19 yn ogystal â hawliadau colli incwm ar gyfer y flwyddyn 2021/2022.

Nododd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid, fel yr amlinellwyd mewn adroddiadau monitro blaenorol yn ystod y flwyddyn, fod £2.376 miliwn o gynigion i leihau cyllideb y flwyddyn flaenorol yn dal heb eu bodloni'n llawn. Mae cyfarwyddwyr wedi bod yn gweithio i wireddu'r arbedion hyn yn ystod blwyddyn ariannol 2021-22. Ceir crynodeb o'r sefyllfa ddiweddaraf yn Atodiad 1. Ychwanegodd fod Tabl 5 a Thabl 6 yn amlinellu'r gostyngiadau yn y flwyddyn flaenorol wrth i'r gyllideb leihau'r flwyddyn. Cafodd y ffigurau eu dadansoddi yn ôl cyfarwyddiaeth.

Tynnodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid sylw at y gyllideb net ar gyfer pob cyfarwyddiaeth a rhai meysydd allweddol a gyfrannodd at y sefyllfa alldro well. Ceir rhagor o fanylion yn adran 4.3 o'r adroddiad.

Diolchodd Adnoddau Aelodau'r Cabinet i'r Prif Swyddog a'r tîm am y gwaith caled a gafodd ei wneud i dynnu arian o wahanol ffynonellau, yn enwedig y gronfa galedi, ac roedd hyn yn rhywbeth na ddylid ei fychanu. Ychwanegodd ei bod yn braf gweld bod y Cyngor wedi dod â'r flwyddyn i ben mewn sefyllfa ariannol ddiogel a'r gwaith gan CLILC ar sicrhau bod Llywodraeth Cymru yn gwrandao ar Lywodraethau Lleol ac wedi darparu'r cymorth angenrheidiol.

DATRYSWYD:

Bod y Cyngor:

- yn nodi'r sefyllfa o ran alldro refeniw ar gyfer 2021-22, a;
- chymeradwyo'r trosglwyddiadau rhwng £100,000 a £500,000 fel yr amlinellir ym mharagraff 4.1.15

25. Y DIWEDDARAF AM Y RHAGLEN GYFALAF

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth gan y Cyngor ar gyfer rhaglen gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2021-22 i 2031-32 (Atodiad A).

Esboniodd fod Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) 2003 fel y'u diwygiwyd, yn cynnwys darpariaethau manwl ar gyfer y rheolaethau cyllid cyfalaf a chyfrifyddu, gan gynnwys y rheolau ar ddefnyddio derbyniadau cyfalaf a'r hyn sydd i'w drin fel gwariant cyfalaf. Cymeradwywyd Strategaeth Gyfalaf y Cyngor, sy'n ymgorffori'r Dangosyddion Darbodus ar gyfer 2022-23, gan y Cyngor ar 23 Chwefror 2022. Ar y dyddiad hwn, cymeradwyodd y Cyngor hefyd raglen gyfalaf ar gyfer y cyfnod 2021-22 i 2031-32 fel rhan o'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS). Ers hynny, cafodd adolygiad ei gynnal o'r adnoddau cyfalaf sydd ar gael, gan ystyried cyllid heb ei neilltuo yn y rhaglen gyfalaf, y sefyllfa refeniw a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn ar gyfer 2021-22, y sefyllfa o ran cronfeydd wrth gefn a chyllidebau refeniw a glustnodwyd sydd ar gael ar gyfer 2022-23. Roedd cefndir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Eglurodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid fod y rhaglen gyfalaf a gafodd ei chymeradwyo gan y Cyngor ym mis Chwefror 2022 ar gyfer y cyfnod 2021-22 i 2031-32 yn dod i gyfanswm o £230.174 miliwn, y bydd £123.542 miliwn ohono'n cael ei dalu o adnoddau Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, gan gynnwys derbyniadau cyfalaf a chyfraniadau refeniw o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd, gyda'r £106.632 miliwn sy'n weddill yn dod o adnoddau allanol, gan gynnwys Grant Cyfalaf Cyffredinol. Derbyniwyd nifer o gynigion ar gyfer cynlluniau cyfalaf newydd, ac mae'r rhain wedi cael eu hystyried a'u blaenoriaethu gan y Cabinet a'r Bwrdd Rheoli Corfforaethol, yn unol â Strategaeth Gyfalaf y Cyngor.

Amlinellodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid y cynlluniau cyfalaf newydd arfaethedig yn ogystal ag ariannu cynlluniau cyfalaf newydd fel y nodir yn Nhabl 1 a Thabl 2 yr adroddiad. Amlygwyd rhai meysydd allweddol isod:

- Prosiect Trawsnewid Teleofal (£1,405,209)
- Metro a Mwy Prifddinas-Ranbarth Caerdydd – Pont Ffordd Penprysg (£500,000)
- Trosglwyddo Asedau Cymunedol (£500,000)
- Adnewyddu Maes Chwarae Plant (£500,000)
- Cosy Corner (£500,000)
- Y Gerbyttfordd Priffyrdd ac Adnewyddu Llwybrau Troed (£1,500,000)
- Ffyrdd heb eu mabwysiadu (£500,000)

Ceir rhagor o fanylion am y rhain yn adran 4 o'r adroddiad.

Croesawodd Adnoddau Aelodau'r Cabinet yr adroddiad a nododd fod yr ychwanegiadau i'r rhaglen gyfalaf a gafodd eu crybwyll yn Nhabl un yn gyfleoedd cyffrous yr oedd mawr eu hangen. Ychwanegodd fod rhai o'r eitemau hyn ar gyfer cynlluniau hysbys tra bydd angen adrodd mwy ar nifer ohonynt i'r cabinet a'r cyngor.

Cyfeiriodd Aelod at y ffigur yn yr adroddiad sy'n ymwneud ag all daliadau i Fargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, sef cyfanswm o £7.7 miliwn. Gofynnodd am rywfaint o eglurhad ynghylch beth fyddai'r arian yn cael ei ddefnyddio ar ei gyfer. Gofynnodd hefyd a fyddai'r taliadau i Fargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn dod i ben ar ôl 2025, gan nad oedd unrhyw gyfeiriad pellach at ffigurau y tu hwnt i'r dyddiad hwn.

Eglurodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid mai cyfanswm y £7.7 miliwn oedd cyfanswm y gwariant mewn perthynas â chynlluniau a gafodd ei dalu i mewn neu a gefnogwyd gan Fargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, nid cyfanswm yr arian a dalwyd i mewn. Ychwanegodd nad oedd ganddi'r ffigurau ar yr hyn a dalwyd hyd yma ond y gallai gasglu'r wybodaeth honno a'i rhoi i'r Aelodau yn dilyn y cyfarfod.

Eglurodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid fod nifer o'r cynlluniau'n cynnig manteision rhanbarthol yn ogystal â manteision lleol. Roedd nifer o'r cynlluniau a restrir yn nhabl 1 yn fuddion lleol nad oedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont a'r Ogwr efallai wedi gallu dod o hyd i'r arian ar eu cyfer, a dyna pam mai dim ond yn ddiweddar y maent wedi'u clustnodi. Ychwanegodd hefyd mai un o'r prif ysgogwyr Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yw'r cysylltiadau creu swyddi a thrafnidiaeth y bydd cyllid yn eu darparu, ac roedd hyn yn rhywbeth a oedd o fudd i'r rhanbarth cyfan.

Amlinellodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau nifer o feysydd penodol yr oedd cyllid Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn darparu cymorth ynddynt. Dywedodd y Prif Weithredwr hefyd y byddai sesiwn frifio yn y dyfodol o fudd i Aelodau gael gwell dealltwriaeth o'r gwahanol elfennau a oedd yn rhan o'r Fargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Gofynnodd Aelod am eglurhad ar yr arian a gafodd ei ddyrannu i adnewyddu'r gerbyttfordd, y priffyrdd a'r droetfordd a'r hyn yr oedd hynny'n ei olygu i drefi a phentrefi hanesyddol yn ardal Pen-y-bont ar Ogwr.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau y byddai'r arian hwn yn cael ei ddyrannu ar sail blaenoriaeth lle cynhaliwyd gwerthusiadau ledled Pen-y-bont ar Ogwr a'u bwydo'n ôl i gronfa ddata dechnegol. . Yna, cafodd hyn ei werthuso a byddai'r ffyrdd hynny yr oedd angen eu hatgyweirio'n sylweddol yn cael eu trin yn gyntaf.

Gofynnodd Aelod am eglurhad ar Bont Ffordd Penprysg a'r hyn yr oedd hynny'n ei olygu yn ogystal â pha fath o fuddsoddiad dros y blynyddoedd nesaf y byddai ei angen ar hyn.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau y byddai £500,000 yn ariannu dyluniad manwl Pont Penprysg, a fyddai hefyd yn cynnwys pont teithio llesol ar safle'r groesfan reilffordd. Ychwanegodd ein bod wedi gweithio gyda Network Rail a chytunwyd, gan y byddai'r pontydd yn mynd dros brif reilffordd, y byddant yn cael eu comisiynu i ddatblygu dyluniadau'r bont ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont a'r Ogwr.

Dyweddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod yr ymgynghoriad yn llwyddiannus iawn a bod llawer o adborth wedi'i roi gan gynnwys rhai mân bryderon, ynghylch caffael tir, Ychwanegodd fod y Cyngor, pan gyrhaeddom sefyllfa fanylach, am ymgysylltu â'r gymuned, er mwyn rhoi sicrwydd bod eu barn wedi'i hystyried.

Esboniodd hefyd y byddai'r cynllun hwn yn cael ei gyflwyno fel rhan o gais i gynyddu'r gronfa ac amcangyfrifwyd y byddai'r bont yn costio tua £25 i £30 miliwn. Mae wedi bod yn anodd gwneud asesiadau manwl ar gost lawn y cynllun gan ei fod yn brif linell a dim ond pan nad oedd trenau'n rhedeg y gellir cynnal ymchwiliadau i'r safle. Felly, mae risg wrth gefn mawr wedi'i hychwanegu. Mae cais Gronfa Codi'r Gwastad yn mynd i mewn ar 6 Gorffennaf 2022 a byddwn yn gwybod a fu'n llwyddiannus rywbryd yn yr Hydref.

Ychwanegodd yr Arweinydd bwynt ynghylch cyllid Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a bod cynllun Metro De Cymru yn enghraifft o gynllun na fyddai wedi mynd yn ei flaen heb yr arian cyfatebol gan Fargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Roedd Aelod yn falch o weld y buddsoddiad yn Ysgol Gynradd Coety gan ei bod wedi bod yn brwydro'n galed amdano ac roedd mawr ei angen. Ychwanegodd, gan fod cydnabyddiaeth o'r ysgol bresennol yno gan ei bod yn rhy fach i anghenion yr ardal, y byddem yn dal i aros tan 2025 am yr ysgol newydd. Gofynnodd a oedd modd darparu rhai atebion dros dro ar y safle presennol i ganiatáu ar gyfer y disgyblion ychwanegol nes i'r ysgol newydd gael ei hadeiladu.

Gofynnodd yr Aelod hefyd mewn perthynas â'r ysgol ddwyflwydd oed ym Mhencoed sydd hefyd angen ei hehangu, pam na ragwelwyd hyn yn ystod y cam datblygu.

Dyweddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd mai dim ond o ddatblygiadau preswyl sydd wedi cael caniatâd cynllunio ar y pryd yr oedd Llywodraeth Cymru wedi derbyn nifer y disgyblion a ragamcanwyd yn ystod yr amser yr oedd yr ysgolion hyn yn cael eu cynllunio. Felly, ni ellid cynnwys unrhyw ddatblygiadau tai pellach yn yr ardal, yn ogystal ag unrhyw gynlluniau cyfredol ar gyfer datblygiadau nad oeddent wedi'u cymeradwyo eto, yn y dybiaeth wreiddiol. Ar y pryd, y canllawiau cynllunio atodol SPG16 a oedd yn gymwys ar gyfer Band A ac a ddefnyddiwyd i gyfrifo maint y ddarpariaeth. Yn 2019, dangosodd adolygiad o gyfraddau cynnyrch disgyblion ar gyfer y datblygiadau tai newydd newid demograffig sylweddol yn y boblogaeth ac ers hynny mae'r SPG16 wedi'i ddiweddarau i adlewyrchu'r cyfraddau diwygiedig ac mae bellach wedi'i fabwysiadu gan y cyngor.

Ychwanegodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd ei fod, mewn perthynas â'r atebion dros dro yn Ysgol Gynradd Coety, yn croesawu'r awgrymiadau ac yn cytuno i fwrw ymlaen â'r awgrymiadau i Fwrdd y Rhaglen Moderneiddio Ysgolion i'w hystyried ymhellach.

Gofynnodd Aelod mewn perthynas â thabl 1 o'r adroddiad ynghylch y ffyrdd sydd heb eu mabwysiadu. Gofynnodd am eglurhad ar yr hyn y byddai hyn yn cael ei ddefnyddio ar ei gyfer. Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau ymateb manwl ar y broses o fabwysiadu ffyrdd a sut y byddai'r cyllid hwnnw'n cael ei ymgorffori yn y broses.

Mynegodd Aelod bryderon na fyddai'r cyllid yn cyflwyno llawer o ffyrdd mabwysiedig, ond roedd yn obeithiol y gellid rhoi strategaeth ar waith i fynd i'r afael â hyn yn y dyfodol agos.

Gofynnodd Aelod ynglŷn â'r cyllid i wella ardaloedd chwarae yn y fwrdeistref, a oedd unrhyw ran o'r arian hwn yn mynd i gael ei ddefnyddio i wella hygyrchedd gan fod amryw o blant ag anghenion cymhleth nad ydynt efallai'n gallu cael mynediad i'r mannau chwarae na'u defnyddio ar hyn o bryd. Gofynnodd hefyd am rywfaint o eglurhad ar y gwahaniaeth rhwng y ffigurau yn yr adroddiad.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod 107 o ardaloedd chwarae yn y fwrdeistref a oedd mewn gwahanol raddau o gyflwr. Bob blwyddyn, cafodd asesiad chwarae blynyddol ei gynnal a oedd yn edrych ar addasrwydd a chyflwr ardaloedd chwarae ac yn tynnu sylw at y rhai yr oedd angen buddsoddi arnynt. Y llynedd, addawodd Bwrdeistref Cyngor Sirol Pen-y-bont ar Ogwr £800,000 ar gyfer buddsoddi mewn ardaloedd chwarae a chynhaliwyd proses dendro. Gan fod tanwariant o gyllideb y llynedd, ychwanegwyd £500,000 arall at y rhaglen fuddsoddi sy'n dod i gyfanswm o ychydig o dan £1.3miliwn ar gyfer 22/23

Ychwanegodd na fyddai pob lle chwarae yn gallu cael ei godi i safon sylweddol a fyddai'n sicrhau bod pob plentyn ag anableddau yn cael ei gynnwys, ond y nod yw cynnwys cymaint o agweddau yn y llyfudd chwarae sy'n cynnwys cymaint o anghenion plant â phosibl.

Soniodd Aelod ei bod yn ymddangos bod llawer o ffyrdd a lonydd ym Maesteg ar safon y gellir ei mabwysiadu a'u bod yn eistedd yn gyfochrog â ffyrdd a oedd yn edrych yr un fath ag a oedd eisoes wedi'u mabwysiadu. Gofynnodd pam na fabwysiadwyd y ffyrdd hyn os oeddent yr un fath â ffordd a gafodd ei mabwysiadu eisoes yn y stryd nesaf.

Diffiniodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau beth oedd y gwahaniaeth rhwng ffordd wedi'i mabwysiadu a ffordd heb ei mabwysiadu. Esboniodd, lle'r oedd ffyrdd ar safon y gellir eu mabwysiadu, y byddent yn cael eu mabwysiadu gan y Cyngor. Pe na baent yn cael eu mabwysiadu, mae rheswm pam, a allai fod yn fân waith a oedd yn atal hynny. Esboniodd fod gan y fwrdeistref, yn hanesyddol, nifer fawr o ffyrdd heb eu mabwysiadu. Mae'n cymryd amser i godi ffyrdd i safon y gellir ei mabwysiadu a byddai adnodd ariannol presennol y Cyngor yn atal pob ffordd sydd heb ei mabwysiadu rhag cael ei mabwysiadu ar hyn o bryd. Ychwanegodd, pe bai'r aelod yn dymuno cyfeirio'r achos, y gallem edrych ar y safle i weld beth oedd y gwahaniaethau rhwng y ffyrdd hyn er mwyn cael gwell dealltwriaeth.

DATRYSWYD: Cymeradwyodd y Cyngor hwnnw'r Rhaglen Gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2021-22 i 2031-32 (Atodiad A).

26. **POLISI CYFARFODYDD AML-LEOLIAD**

Cyflwynodd y Swyddog Monitro adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y Cyngor ar gyfer y Polisi Cyfarfodydd Aml-Leoliad.

Ar ddechrau Pandemig Covid-19 ym mis Mawrth 2020 roedd Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Coronafeirws) (Cyfarfodydd) (Cymru) 2020 yn galluogi awdurdodau lleol i gynnwll cyfarfodydd drwy ddulliau anghysbell.

Esboniodd y Swyddog Monitro, o dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ei bod yn ofynnol i awdurdodau lleol sefydlu, a chyhoeddi, trefniadau ar gyfer cyfarfodydd aml-leoliad, hynny yw, cyfarfodydd ffurfiol lle nad yw'r rhai sy'n cymryd rhan yn yr un lle ffisegol o bosibl. Roedd cefndir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Esboniodd y Swyddog Monitro fod y polisi drafft sydd ynghlwm fel Atodiad 1 yn ystyried canllawiau statudol interim a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, a oedd yn nodi nifer o egwyddorion arweiniol i'w hystyried wrth ddatblygu trefniadau cyfarfodydd aml-leoliad, yn ogystal ag ystyriaethau ymarferol.

Dywedodd fod y Cyngor, ers mis Mehefin 2020, wedi cynnal ei holl gyfarfodydd drwy ddulliau anghysbell, o'r blaen drwy Skype for Business, a nawr Microsoft Teams. Tynnodd sylw at y manteision yr oedd cyfarfodydd o bell wedi'u darparu fel y nodir yn adran 4.3 o'r adroddiad.

Dywedodd y Swyddog Monitro y byddai'r Cyngor yn parhau i ddefnyddio Microsoft Teams fel ei brif lwyfan cyfarfod o bell. Caiff hyn ei ddefnyddio gan Aelodau Etholedig o'u dyfeisiau a ddarperir gan y Cyngor i sicrhau diogelwch effeithiol. Gellir defnyddio dyfeisiau nad ydynt yn rhai Cyngor er y gall y swyddogaethau sydd ar gael wrth ddefnyddio'r dyfeisiau "gwestai" hyn fod yn wahanol i'r hyn a ddarperir gan y Cyngor. Gall cyfranogwyr eraill ymuno â chyfarfodydd gan ddefnyddio dolenni a ddarperir gan y Cyngor sydd wedi'u cynnwys yng ngwahoddiad y cyfarfod.

Ychwanegodd fod gwaith yn mynd rhagddo yn Siambr y Cyngor i uwchraddio'r systemau i ganiatáu cyfarfodydd hybrid. Rhagwelir y bydd y gwaith hwn yn cael ei gwblhau erbyn diwedd mis Mehefin a fydd yn caniatáu i sesiynau hyfforddi a rhai cyfarfodydd gael eu cynnal, ar sail hybrid, ym mis Gorffennaf, yn amodol ar ganllawiau lechyd a Diogelwch.

Croesawodd Aelod yr adroddiad a chredai y byddai llawer o Aelodau'n cytuno bod y dull hybrid yn caniatáu dewis o ran dulliau mynychu yn dibynnu ar yr hyn sydd orau ganddynt. Gofynnodd mewn perthynas â'r feddalwedd bleidleisio fod angen mawr am hyn gan nad oedd y dull galw'r gofrestr a ddefnyddiwyd yn flaenorol yn addas i'r diben, gan ei fod yn cymryd llawer o amser Cytunodd y Swyddog Monitro ac roedd hyn yn rhywbeth yr edrychwyd arno. Unwaith y bydd gwaith Siambr y Cyngor wedi'i gwblhau, byddem yn edrych ar ddulliau pleidleisio.

DATRYSWYD: Cymeradwyodd y Cyngor hwnnw'r polisi sydd ynghlwm fel Atodiad 1.

27. **DERBYN Y CWESTIWN CANLYNOL GAN:**

Y Cyngorydd Tim Thomas i'r Aelod Cabinet – Adnoddau

Cwestiwn:

A wnaiff yr Aelod Cabinet dros Adnoddau roi sylwadau ar yr hyn y mae'r Cyngor hwn yn ei wneud i fynd i'r afael â'r argyfwng costau byw i drigolion y Fwrdeistref Sirol?

Ymateb:

Mae'r Cyngor wedi rhoi cymorth i drigolion y Fwrdeistref Sirol drwy nifer o ddulliau gwahanol yn ddiweddar ac mae'n parhau i wneud hynny nawr.

Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn

Telir Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn o gyllideb sy'n gyfyngedig o ran arian parod, a ddarperir gan yr Adran Gwaith a Phensiynau, a'u bwriad yw helpu pobl i dalu costau tai, fel arfer pan fo diffyg rhwng eu Budd-dal Tai, neu elfen tai o Gredyd Cynhwysol, a'u rhent. Dim ond os yw'r hawlydd yn hawlio Budd-dal, neu Gredyd Cynhwysol gyda chostau tai tuag at atebolrwydd rhent, y gellir dyfarnu Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn.

Gellir dyfarnu Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn am flaendal rhent neu rent ymlaen llaw ar gyfer eiddo nad yw'r hawlydd wedi symud iddo eto os oes ganddo hawl eisoes i Fudd-dal neu Gredyd Cynhwysol yn ei gartref presennol, a hefyd daliadau am gostau tai yn y gorffennol (gan gynnwys ôl-ddyledion rhent).

Taliadau brys yw'r taliadau hyn ac mae'n rhaid i'r cyngor sicrhau bod unrhyw daliad yn cyrraedd y rhai sydd â'r angen mwyaf. Y dyraniad cyllid cychwynnol i Ben-y-bont ar Ogwr yn y flwyddyn gyfredol yw £253,067.

Rydym yn hyrwyddo'r gwasanaethau hyn drwy ein hadnoddau ein hunain a hefyd yn gweithio gyda sefydliadau cynghori am ddim fel Cyngor ar Bopeth, sy'n cynnig cyngor am ddim i breswylwyr ac yn hyrwyddo'r cymorth hwn.

Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor

Mae Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn helpu pobl ar incwm isel i dalu eu treth gyngor. Darperir y cymorth hwn drwy broses ymgeisio a gall unigolion gael y cymorth hwn i dalu eu treth gyngor p'un a ydynt yn cael budd-daliadau eraill, yn gweithio, yn ddi-waith, yn gofalu am oedolyn neu blentyn neu wedi ymddeol ai peidio.

Amcangyfrifir mai cyfanswm y cymorth ariannol a roddir i unigolion ym Mhen-y-bont ar Ogwr drwy'r llwybr hwn yw £15 miliwn yn y flwyddyn gyfredol. Ar hyn o bryd mae 12,671 o unigolion neu deuluoedd yn cael cymorth ariannol drwy'r cynllun hwn.

Unwaith eto, mae gwybodaeth am sut i hawlio'r cymorth hwn ar gael ar ein gwefan.

Taliadau Tanwydd

Yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf, gweithredodd y Cyngor fel asiant i Lywodraeth Cymru a thalodd yr arian ar gyfer biliau Tanwydd Gaeaf. Roedd y cynllun hwn yn cefnogi aelwydydd cymwys gyda'r gost o wresogi eu cartrefi drwy gydol misoedd y gaeaf ac yn rhoi taliad untro o £200 i ymgeiswyr. Roedd y cynllun yn agored i aelwydydd lle'r oedd rhywun yn hawlio budd-dal cyffredinol, cymhorthdal incwm, credydau treth gwaith, budd-daliadau lles sy'n seiliedig ar brawf modd, lwfans ceisio gwaith yn gysylltiedig ag incwm neu lwfans cyflogaeth a chymorth.

Gwnaed cyfanswm o 8,649 o daliadau, sef cyfanswm o £1,729,700

Cynllun Costau Byw

Mae'r cynllun costau byw yn fenter arall gan Lywodraeth Cymru sy'n cael ei rheoli'n lleol gan y cyngor hwn. Bwriad y cynllun yw darparu cymorth wrth i Gymru adfer ar ôl y pandemig a chefnogi aelwydydd i ddelio ag effaith cynyddu ynni a chostau eraill. Mae'r meini prawf ar gyfer cael mynediad i'r cynllun wedi'u pennu gan Lywodraeth Cymru. Bydd pob aelwyd gymwys yn y fwrdeistref sirol yn derbyn taliad o £150.

Cyfanswm yr arian a ddyrennir i Ben-y-bont ar Ogwr ar gyfer prif ran y cynllun hwn yw £7.514 miliwn, gyda £1.236 miliwn arall tuag at gynllun dewisol y bydd y Cyngor hefyd yn ei weinyddu, a dylid dosbarthu'r cyllid ar gyfer y ddau erbyn mis Medi 2022.

Rhyddhad Ardrethi Busnes i fusnesau yn yr ardal

Rhodddwyd cymorth i fusnesau lleol drwy'r Cynlluniau Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach a'r Cynllun Rhyddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch i sicrhau y gallant barhau i fasnachu i gefnogi'r economi leol a chynnal lefelau cyflogaeth yn y Fwrdeistref Sirol.

Drwy'r cynllun Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach mae 3187 o fusnesau ym Mhen-y-bont ar Ogwr sydd â gwerth ardrethol o dan £12,000 yn cael rhyddhad ar raddfa symudol o rhwng 0% a 100% yn dibynnu ar eu gwerth ardrethol.

Ar hyn o bryd mae 267 o fusnesau sy'n elwa o Ryddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch o 50%.

Treth y Cyngor 2022/2023

Wrth bennu'r gyllideb refeniw ar gyfer y flwyddyn gyfredol, cytunodd y Cyngor i gynydd o 0% yn y Dreth Gyngor. O fewn adroddiad y gyllideb mae'n nodi'n glir mai'r rhesymeg dros hyn oedd cefnogi dinasyddion Pen-y-bont ar Ogwr i ddelio â chostau byw cynyddol, megis cynnydd mewn biliau ynni a bwyd, codiadau chwyddiant eraill, codiadau llog morgais a chynnydd mewn yswiriant gwladol.

Parcio am ddim

Yn ystod y pandemig mae'r cyngor wedi cael cynnig parcio hael o barcio am ddim am 3 awr yn ei brif feysydd parcio.

Grantiau

Rydym wedi bod yn darparu grantiau cyfalaf ar draws y Fwrdeistref Sirol ar gyfer busnesau a pherchnogion cartrefi newydd, i bontio'r bwlch o ran gallu mynd ar yr ysgol eiddo neu ganiatáu i fusnesau weithredu'n wahanol.

Ers mis Mawrth 2021, dyfarnwyd £371k mewn grant i 23 o berchnogion cartrefi newydd yn ein cymunedau yn y Cymoedd i'w galluogi i fynd ymlaen i'r ysgol eiddo a dod ag eiddo preswyl a oedd gynt yn wag yn eu cymunedau lleol yn ôl i feddiant.

Rhodddwyd bron i £600k o grantiau cyfalaf hefyd i 83 o fusnesau ledled y Sir o ganlyniad i covid i fuddsoddi yn eu hadeiladau ac mewn mannau awyr agored. Roedd y newidiadau'n galluogi busnesau i barhau i fod yn hyfyw ac yn weithredol, a byddant yn cefnogi eu busnes wrth symud ymlaen.

Tlodi Bwyd

Sefydlwyd y pantrïoedd cymunedol fel rhan o'n prosiect a ariannwyd gan y Cynllun Datblygu Gwledig (LEADER) ar Leoliadau Cymunedol Cynaliadwy. Cafodd y prosiect ei ailffocysu ar ddechrau'r pandemig er mwyn rhoi rhyddhad i breswylwyr o ran mynediad at fwyd fforddiadwy.

Nod y pantrïoedd oedd darparu bag fforddiadwy o fwyd yr wythnos (£5/bag) ac aeth yr incwm yn uniongyrchol i dalu costau dosbarthu bwyd gan FareShare Cymru a'r ffi aelodaeth roedd yn rhaid i bob canolfan dalu FairShare i fod yn rhan o'r cynllun. Aeth gweddill yr arian yn syth i'r canolfannau cymunedol i gefnogi eu costau a oedd yn cefnogi nodau cyffredinol y prosiect i gefnogi canolfannau cymunedol i ffynnu a pharhau i ddarparu gwasanaethau i'w cymunedau.

Ariannodd y Cyngor y pantrïoedd tan fis Hydref 2021 ac mae bellach yn cael ei ddarparu drwy Gwmni Buddiannau Cymunedol sydd wedi sicrhau cyllid o nifer o ffynonellau eraill. Mae hon yn llwyddiant gwirioneddol i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr gan fod y prosiect nid yn unig yn llwyddiannus iawn o ran cefnogi cymunedau mewn wardiau gwledig ond aeth ymlaen i barhau ar ôl y cyfnod peilot ac mae wedi creu Canolfan Allgymorth Cymunedol a swyddi cysylltiedig.

Hyd at fis Hydref 2021, gwnaethom gyflenwi 6037 o fagiau bwyd sy'n cyfateb i tua 53,750Kg o fwyd.

Yn ogystal â'r pantrïoedd cymunedol, mae'r Cyngor yn helpu i gefnogi'r gwaith o roi cynllun Bocs Bwyd Mawr Llywodraeth Cymru ar waith ar draws y Fwrdeistref Sirol. Mae'r cynllun yn cefnogi rhwydwaith o siopau 'tal fel y teimlwch' mewn cynwysyddion llongau wedi'u haddasu ar dir yr ysgol. Enw'r prosiect yw Bocs Bwyd Mawr, bydd 60 o'r prosiectau hyn yn eu lle ledled Cymru erbyn diwedd 2022 ac mae ardal Awdurdod Lleol Pen-y-bont ar Ogwr wedi derbyn y nifer fwyaf o'r prosiectau hyn mewn un sir – cyfanswm o 16. Mae'r Bocs Bwyd Mawr hyn yn darparu bwyd fforddiadwy, i deuluoedd yr ysgol ac i'r cymunedau ehangach.

Mae'r Cyngor yn rhan o'r Rhwydwaith Tlodi Bwyd o ddarparwyr, a gydlynir gan BAVO, ac mae wedi gweithio gyda BAVO i ddarparu cronfa grant cyfalaf/refeniw i gefnogi sefydliadau cymunedol sy'n mynd i'r afael â phryderon yn eu hardaloedd.

Cyflogadwyedd Pen-y-bont ar Ogwr

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MEHEFIN 2022

Drwy raglen Cyflogadwyedd Pen-y-bont ar Ogwr, mae'r Cyngor yn parhau i ddarparu cyfleoedd hyfforddi ac yn cynorthwyo ein trigolion i ddychwelyd i waith drwy fentrau fel "Cyflogadwyedd Pen-y-bont ar Ogwr" sy'n cefnogi cyfranogwyr difreintiedig ar draws y Cyngor cyfan, waeth beth fo'u lleoliad, drwy gynnig cyfres o ymyriadau sy'n anelu at dorri patrymau o fod heb waith a thlodi aml-genhedlaeth.

Mae'r cynlluniau'n gweithio'n agos gyda lleoliadau cymunedol, yn enwedig gyda'n prosiect newydd o Gronfa Gymunedol y DU (Cysylltu, Ymgysylltu, Gwranddo, Trawsnewid) CELT i sicrhau ein bod yn darparu gwasanaethau lleol sy'n diwallu anghenion lleol.

Rhwng mis Ebrill 2021 a diwedd mis Mawrth 2022, helpodd y Tîm Cyflogadwyedd 954 o bobl o Ben-y-bont ar Ogwr i gymryd rhan yn y rhaglen, gan gynnwys 84 o bobl a oedd eisoes mewn gwaith yn cael cymorth i wella eu sefyllfa yn y farchnad lafur; Mae 342 o bobl wedi ennill cymwysterau ac mae 556 wedi mynd i waith.

Cwestiwn Atodol gan y Cynghorydd Tim Thomas:

Ar ôl cael trafodaethau gyda chyfansoddiadau amrywiol a oedd wedi cyllidebu ar gyfer taliadau Costau Byw, a allai Adnoddau Aelodau'r Cabinet ymddiheuro am yr oedi mewn taliadau a oedd wedi achosi pryder mawr i etholwyr.

Ymateb:

Dywedodd Yr Aelod Cabinet, Adnoddau, nad oedd yr oedi wedi bod yn ddymunol. Fodd bynnag, roedd yn bwysig sicrhau bod y broses briodol yn cael ei rhoi a bod y taliadau'n cael eu gwneud yn gywir i'r bobl yr oedd eu hangen arnynt.

Ychwanegodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid fod tua 30,000 o'r 50,000 o daliadau eisoes wedi'u cwblhau. Fodd bynnag, roedd y broses yn cael ei hystyried i weld a ellid gwneud unrhyw welliannau pellach i gyflymu'r broses.

Cwestiwn Atodol gan y Cynghorydd Maxine Lewis:

A oedd unrhyw gyllid pellach ar gael i helpu gyda thlodi bwyd ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Ymateb:

Dywedodd Yr Aelod Cabinet o'r Adran Adnoddau fod elfen ddewisol i'r taliad costau byw a ddarperir gan Lywodraeth Cymru a byddai rhywfaint o hynny'n cael ei ddefnyddio i gefnogi'r pantri bwyd.

Cwestiwn Atodol gan y Cynghorydd Ross Penhale Thomas:

A allai'r Arweinydd roi'r wybodaeth ddiweddaraf am awgrym y comisiwn gwirionedd ar dlodi a gyflwynwyd.

Dywedodd yr Arweinydd nad oedd llawer o gynnydd wedi'i wneud ar yr elfen hon oherwydd yr heriau y mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr wedi'u cael drwy gydol y pandemig, ond byddai'n siarad â'r swyddog dan sylw ac yn sicrhau bod diweddariad yn cael ei ddarparu.

28. EITEMAU BRYD

Dim